

Neveljünk

uj zenekedvelő közönséget!

A Szegedi Filharmonikus Egyesület hívatása

Irta: Dr. Baranyi János.

Amikor ennélkül a közel 30 éves, szép-multu egyesületnek működésével foglalkozunk, önkéntelenül is analizálnunk kell az egyesület nevét viselő filharmonia szó fogalmát, amely a görög eredetű philos: kedvelő és harmonia szavakból tevődött össze. Tehát zenét, harmóniát kedvelők egyesülete. Ha az egyesület legutóbbi működését figyelemmel kíséjük, sajnálattal állapítjuk meg, hogy abból a nemes, szép címből, amely egyúttal a hívatását is kifejezi, nagyban nélkülözi a zenét kedvelők seregét, de munkájában a harmóniát is. Vizsgáljuk meg mi az oka ennek. A Szegedi Filharmonikus Egyesület 1919-ben néhány lelkes hívatásos és amatőr muzsikussal önzetlen munkája eredményeképpen alakult és kezdte meg működését.

A működő és pártoló tagjainak odaadó, nemes munkásságával leküzdvén az éléje tornyosuló nehézségeket, hosszú éveken át, a rendelkezésre álló erővel híven teljesítette hívatását.

A zenekar a katonazenekar tagjaiból és néhány hívatásos és amatőr muzsikusból állott. A zenekari együttes jóformán évről-évre fejlődött, csiszolódott úgy, hogy teljesítménye a világháború előtti években már magasabb művészi mértékkel mérve is szép nivót képviselt.

A filharmonikus hangversenyek közönségének látótere is mindinkább növekedett és elérte azt, hogy a színházat egészen megtöltötte, majdnem teljesen bérlő tagokkal.

Ekkor következett be a jóformán mindent elsöprő apokaliptikus vihar: a világháború, amely a szegedi zeneművészet lassan terebélyesedő fáját is teljesen megtépázta. A szörnyűséges fasiszta rombolás ördögei Szeged városát külsőben aránylag megkímélték, de a lelkeket mérgezték meg. A felszabadulás után, az építőmunka kezdetén a kultuskormány felismerte és honorálta a városnak azt a törekvését, hogy Szegedet nagyságánál, földrajzi fekvésénél fogva is a délvidek zenei központjává fejlessze ki. Ezért létesítette a Nemzeti Színházat, illetve operát és az Állami Zenekonzervatóriumot. Az opera közel két évi működése alatt különösen tölti be művészi hívatását és feladatát. A hívatásos muzsikusból álló kb. 60 tagú zenekar mindjobban összeforr és egységes zenei stílusa is kialakulóban van.

Magától értetődött, hogy a filharmonikus egyesület az opera zenekarával az elmúlt évadban — bár a legmostohább körülmények között — újból megkezdte működését. Az első hangversenyeket a közönség meglehetősen látogatla, de sajnos a «csoda» csak három napig tartott. Jóformán ugyanezt a megállapítást tehetjük az operaelőadásokkal kapcsolatban is. Hol van az a közönség, amely a színházat és hangversenytermeket megtöltötte? A régi közönség, amely tulajdonképpen csak egy réteget képviselt, a középosztály volt. Ezt a réteget részint elhurcolták, meghalt, másrészt nincs olyan anyagi helyzetben, hogy a magas helyárakat megfizethesse. Itt kell keresnünk az egyesület működésének hibáit és ezen kell sürgősen segíteni. A zeneművészet megértésének és élvezésének lehetőségeit kell — híven a demokraciához — kiterjeszteni arra a néprétegre, amely eddig ki volt rekesztve: a munkásságra, a dolgozókra! Keressük fel

a munkásságot munkahelyén, világítsuk fel a zeneművészet élvezetének szépségeiről. Előre céltudatosan kitervezett műsorokkal rendezzünk, mindenki részére megfizethető helyárakkal népszerű hangversenyeket és ismeretessük azokat megfelelő módon. Egyszóval: neveljünk új közönséget.

A hónapokban a Nemzeti Színház vezetősége már elindult azon a helyes

úton, amelyet a Kommunista Párt már régebben megjelölt. A színházat teljesen megtöltötte a dolgozók százai. A másik réteg az ifjúság, amelyet be kell szervezni. Az Állami Zenekonzervatóriumnak lesz elsősorban feladata, hogy ezt a munkát elvégezze, de addig is segítségül kell hívni az iskolák vezetőit és tanárait, hogy az ifjúság minél nagyobb számban vegyen részt a hangversenyeken és —tüntessen a magyar zeneművészet mellett.

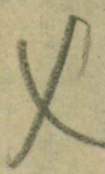
Csakis így: a munkásság és ifjúság bekapcsolásával, nevelésével biztosíthatjuk a zeneművészet fellendülését. Ezt kell most az egyesület fő hívatásának tekinteni!

A zenekedvelőket ilyen módon

megnyerhetjük. Most még szóljunk néhány szót a «harmóniáról» is. A nemes cél elérése érdekében tegyünk félre minden egyéni hiúságot és érzékenykedést. A filharmonikus társaság most egy kiváló művészi teljesítéssel egyesült s így megoldható, hogy a nagy munkát megosztva a művészi vezetést a hívatásos muzsikuskok lássák el, míg az adminisztráció és propaganda igen komoly feladatát az arra hívatottak végezzék.

A most előállott diszonanciát oldjuk fel teljes harmóniába azzal, hogy mindenki a maga helyén szívvel-lelél dolgozzék a közös cél elérése érdekében: a Magyar zeneművészet minél szélesebb körben való népszerűsítésén és fejlődésén!

A HÁROMÉVES TERV KERETÉBEN

Ujjá kell építeni

SZEGED NAGYHIRŰ GYÓGYFÜRDŐJÉT

Nem szabad kiaknázatlanul hagyni a természet bőkezű adományát: a melegvízforrást

Világhírű fürdővárossá lehet Szegedet fejleszteni

Dénes polgármester napirendre tűzi a gyógyfürdő ujjáépítésének gondolatát

(Szeged, április 4.) Még álomnak is tulszép elképzelés: Szeged fürdőváros! Annyi anket, annyi vita, tárgyalás folyt már erről s még mindig az álomnál tartunk. Szeged olyan adottságokkal rendelkezik előnyös fekvésénél s az Anna-kút vizének gyógyító hatásánál fogva, amit kihasználatlanul hagyni bűn a saját városunkkal szemben. Tehát hívatásosan és nem hívatatosan mindenki szívesen venné «Szeged fürdőváros» létezését s a lábunknál heverő kincset nem veszik észre s kiaknázatlanul hagyják.

Magyarországon három gyógyiszapfürdő volt a multban. A Szeged városi gőzfürdő iszapfürdője vetekedett a szoboszlóival és a harkányival s minden téren kiállta a konkurenciát. Nemcsak a közvetlen környékből, de Budapestről jöttek a betegek, akik a főváros zajától távol kívánták magukat gyógykezeltetni.

Kisért a mult

A Tisza Lajos-körúti gőzfürdő hívatólag csábítja a járókelőket tisztálkodásra s a mind nagyobb hírnévnek örvendő gyógyfürdő a betegeket kúrálásra.

Reuma, isiász, vesebaj, gyomorbaj, gyomorsavtúltengés, bélrendszeri és mind különösen kúrálható Szegeden

s a nehezen áthidalható határkérdések «snob»-ekát is Szegedre kényszerítették ilyenirányu bajuk orvoslására. Izlésesen, tisztán berendezett gyógyhelyiségek várták a szegedi gyógyfürdő vendégeit. Hőfőhérs csempézett falak közt vetkőzőkabinok. A betegek természetesen először orvosi vizsgálaton estek keresztül s ha ragaszkodtak hozzá, saját orvosaik utasítása szerint vették igénybe az iszapolást. A kezelés iszapolással kezdődött. A gyógyhatásáról közsímet kólop iszapot használták fel Szegeden, amit a pesti Gellért-fürdő a mai napig is be tud szerezni. A gyógyiszapalapon az a helyen burkolták be a beteget, ahol fájdalmat érzett, s ahol az orvos elrendelte, persze olyan hőfok és annyi ideig, amennyit a beteg szíve megengedett. Az iszapal termézetesen feküdni kellett. A pihenőben minden hevenő fölött homokóra jelezte a pihenés tartamát, majd az 1000 méter mélyről jövő s orvosi körökben világhírnévnek örvendő Anna-kút vizével meleg zuhanyt kaptak a betegek s jött a napfürdő, vagy a mesterséges kvarcugározás. A betegség természetétől függően 4—5, esetleg több kezelés s a reuma, csuszos, isiászos, csonttöréses beteg hálálkodva vette tudomásul, hogy a méregdrága külföldi gyógyfürdő helyett itt is életerőre kapott. Annira nem értettek a multban a városfejlesztéshez, hogy

ezt az aranybányát jelentő intézményt nem propagálták eléggé s még ma is kevesen tudnak arról a kőztkincsről, ami valaha Szeged város tulajdona volt.

A gyógyfürdő Zandergéppel, dyathermiával, rövidhullámmal, négyrekeszes

villanyfürdővel (különböző testrészek fürdetésére), kvarclámpával rendelkezett s működött a háború zürzavaros esztendeiben is.

A számalmas jelen

A gőzfürdő csinos épületéről hullik a vakolat, kívülről piszkos, elhanyagolt. Belülről emberfeletti erővel a használható részeket tisztán tartják, már amennyire a háborús rongálódások közt ez lehetséges. A fürdő alkalmazottai közül senki nem menekült el, de nem menekítették el a felszerelést sem.

Az összes drága orvosi gépek, heverők, kádak, zuhanyok rendelkezésre állnak,

a hiány mindössze lepedőben, gumilepedőben és pokroclapban mutatkozik, ami igazán csekély befektetés lenne egy ilyen virágzó idegenforgalmi tényező megszerzéséhez. Ezek a használati tárgyak se veszték el, de a felszabadulás óta megfordult 800.000 fürdővendég bizony elkoptatta s ma már okvetlenül pótlásra szorul. Ma csak a női osztály működik, azt tud-

lák rendbehozni saját erejükből, mert a városiól egyetlen filler támogatást se kapnak.

Saját bevételeikre vannak utalva s abból renoválnak, vásárolnak, fizetik az alkalmazottakat. A kádfürdőket is rendbehozták s ahogy Tiszai gépész említi:

— A legnagyobb szénmizériák idején se álltunk le. A Back-mafomban elégett olajmaggal fűtöttük a kazánokat s

egyetlen elveszett munkanapunk sincs.

A felszabadulás után egy hét alatt 50.000 fürdővendéget láttunk el.

— Mindenünk megmaradt — veszi át a szót Bóde István felügyelő, az üzemi biztonság elnöke.

Az összes alkalmazottak szervezetten rejtettek el mindent a Németországba huroolás elől.

Még a városra kiadói hivatali sokszorosítógépet is ők mentették meg.

A felszabadulás első perce óta együtt vagyunk és éjt nappallá téve dolgozunk, de töke nélkül egyhelyben állunk.

Munkaalalom a munkanélkülieknek

Rácz Lászlóné üzemi bizottsági tag, a női osztály felügyelője invitálására megtekintjük a használálaton kívül helyezett férfiosztályt. Számalmas látványt nyújt a sorsára hagyott épületrész.

— Mennyi munkaalalom, villany-szerelő, kovács, kőműves, ács, asztalos s ki tudná felsorolni, hány munkácsalád jutna kenyérhez, ha itt munkába kezdhének — panaszojja Rácz Lászlóné az üzemi bizottság nevében.

— A Széchenyi-fürdőnek több mint a fele leégett és az üzemi bizottság oda tudott hatni, hogy a város építse fel s bár Pestnek több fürdője volt, ma már üzembe is helyezték a főváros segítségével — panaszojja kisérőnk.

Most, amikor a munkanélküliség problémája egyik legégetőbb kérdése a városnak, olyan munkaalalmakat kell teremtenie, amely jövedelmek-ségénél fogva újabb munkaalalmat biztosít.

A híres gyógyfürdőt életre kell hívni.

Kell, mert rengeteg érdek fűződik hozzá. Elsősorban munkaalalmat teremti s sok munkácsalád megélhetését biztosítja. Az üzembelieyzett gyógyfürdő, attól estekintve, hogy idegenforgalmunkat jelentősen emelné, rendelkezésre állhatna a hadifogságból visszatért izületi bántalmakban szenvedőknek s azoknak, akik az elmúlt két keserves, tüzelőhártyos téli időszakban fűtetlen műhelyekben, üzemekben, hivatalokban egészségüket áldozták fel az ujjáépítésért.

Szeged fürdőváros és a hároméves terv

Szeged régi vágya, a fürdőváros jelleg, pontosan beilleszkedik a hároméves ujjáépítési terv keretébe.

Amikor a környező falvak, városok folyóviz nélkül fürdővárost tudnak és tudtak csinálni kis állóvizük felhasználásával, Szeged, az ország második városa nem hunyhat szemet természeti adottságai felett. Necsak a mára gondoljunk, kifosztva, letarolva, enyhelyben topogva. Lássuk meg végre a fától az erdőt is, építsünk és ujjáépítsünk, mint ahogy azt hatalmas szomszédaink tették és teszik. Merítsünk erőt az ő példájukból, Sztálin-grád sorsából, amit homokszivatagból varázsoltak elő egy öt éves terv keretén belül. Nekünk nem homokszivatagból kell világvárost emelnünk, csupán a saját kerítésünkön túl tekinteni. Sok az építeni való, azt is tudjuk, de valahol el kell kezdeni.

S ha a városnak erre nincs pénze, hirdessen versenytárgyalást s hívja meg a még mindig heverő hőkét segítségül.

Ezirányban megkérdeztük Dénes Leó polgármestert is, aki ugyancsak a hároméves terv keretében látja Szeged felvirágztatásának lehetőségét.

— Ujjá akarjuk építeni az egész gőzfürdőt és természetesen az ezzel szorosan összefüggő iszapfürdőt is. Mindezt a hároméves terv keretén belül kívánjuk megvalósítani. A «Szeged fürdőváros»-tervbe is beillesztjük a gyógyfürdő üzembelieyzését, mert idegenforgalmunkat előnyösen befolyásolja egy ilyen nagy jelentőségű intézmény létrehozása és fejlesztése — mondotta Dénes polgármester.

Szeged város közvéleménye is minden bizonnyal megnyugvással veszi tudomásul, hogy napirendre kerül és a hároméves terv keretén belül ujjáépül a mindenki által nélkülözött gőzfürdő teljes üzembe s annak kapcsán a két év óta elhanyagolt és leállított gyógyfürdő.

Lippay Irma

Husvétii töltőtoll vásár!

Prima dugattyús toll	Fr. 25.—
Stima swedzi kuli	Fr. 30.—
Színes dugattyús	Fr. 32.—
USA aranyozott toll	Fr. 40.—
Akron örökíró	Fr. 38.—

SZENESI Irodagép Vállalat

Telefon: 8-41. Széchenyi-tér 7.